

Diarienummer: S2020/09214

Inskickat: 2020-12-23

Ansvarig tjänsteman: Martin Andersson

Från:

Svensk Dagligvaruhandel

Till:

Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.se

david.brandell@regeringskansliet.se

Remissyttrande av Promemoria Covid-19 lag

Svensk Dagligvaruhandel tackar för inbjudan att svara på remiss Covid-19 lag

Kort om oss;

Svensk Dagligvaruhandel är branschorganisationen för dagligvaruhandeln i Sverige.

Våra medlemsföretag är Axfood AB, Bergendahls Food AB, Coop Sverige AB, ICA

Sverige AB, IKEA Foods, Lidl Sverige KB och Livsmedelshandlarna. Tillsammans står

vi för drygt 95 % av dagligvaruhandeln i Sverige, med butiker över hela landet.

Dagligvaruhandeln sysselsätter runt 100 000 personer, varav en tredjedel är unga (15-24 år).

Svensk Dagligvaruhandels svar på remiss Covid 19-lag

Allmänna synpunkter

Branschorganisationen Svensk Dagligvaruhandel (SvDH) och dess medlemsföretag har under året vidtagit en lång rad åtgärder i butik för att minska risken för trängsel och på så viss minskat risken för smittspridning. Sedan mars har Svensk Dagligvaruhandels medlemsföretag ett gemensamt riktlinjedokument, som samtliga medlemsföretag följer. I det står bland annat att butiker ska ha trängselvärder samt beräkna maxantal, utifrån butikens specifika förutsättningar.

Dagligvaruhandelsaktörerna har haft en gemensam kommunikationskampanj sedan påsk, med budskapen Håll avstånd i matbutiken samt vid jul Planera dina inköp i god tid och handla ensam. SvDH har även fört en löpande dialog med ansvariga myndigheter under året. Mot bakgrund av den stora smittspridningen i samhället anser SvDH att det kan vara befogat att regeringen och myndigheter har mandat att vidta striktare åtgärder för att minska smittspridningen. SvDH

välkomnar därför den föreslagna tillfälliga lagen om särskilda bestämmelser för att förhindra spridningen av sjukdomen Covid-19, dock med synpunkter och förslag till ändringar enligt nedan.

SvDH ställer sig **till fullo bakom det remissvar som Svensk Handel lämnat på förslag till Covid-19 lag**. Vi vill utöver detta lämna några kompletterande synpunkter nedan.

Specifika synpunkter

Svensk Dagligvaruhandels medlemmar bedriver verksamhet med försäljning av livsmedel. Det är en samhällsviktig verksamhet som nämns särskilt i lagförslaget som verksamhet som även i ett mycket allvarligt smittspridningsläge behöver vara fungerande. SvDHs medlemsföretag har under pandemin strävat efter att hålla verksamheten igång och på grund av bland annat restriktionerna mot restaurangsektorn har efterfrågan under året varit hög.

För att uppnå en miljö utan trängsel behöver flera olika åtgärder sättas in i butik, vilket tydliggörs i våra riktlinjer. Dagligvarubutikerna har gjort individuella anpassningar baserat på att butiksmiljöerna ser mycket olika ut beroende på butikskoncept och läge. Striktare åtgärder enligt den nya lagstiftningen måste därför ge utrymme för anpassning och allt för generella krav riskerar att slå fel t.ex. är en generell begränsning av antalet personer som får vistas i en butik eller på en viss yta en trubbig och otillräcklig åtgärd för att undvika trängsel.

SvDH vill särskilt påpeka att det bör vara ett krav att inskränkningar enligt den föreslagna lagen föregås av dialog med branschföreträdare såväl regionalt som nationellt. En förutsättning för att bedriva verksamhet utan trängsel är att kunderna själva tar ansvar och följer de råd och riktlinjer som finns. För detta krävs omfattande informationsinsatser och vi önskar därför att ansvariga myndigheter i sin kommunikation upprepar budskapen till allmänheten om att hålla avstånd i butik, endast en per hushåll ska handla och att undvika att handla på tider då det är mycket kunder i butiken.

Ersättning kopplat till den föreslagna lagen

SvDHs medlemsföretag har och kommer även fortsättningsvis att anpassa verksamheterna för att i möjligaste mån förhindra ökad smittspridning. Åtgärderna är förknippade med ökade kostnader men framförallt ökad risk för personalen. Verksamheter som tvingas stänga kommer att lida ekonomisk skada. Därför bör ekonomisk kompenstation finnas kopplad till den föreslagna lagen på ett tydligare sätt än vad som nu föreslås.

Detta aktualiseras särskilt i ett extremt scenario där i princip alla handel tvingas stänga. Dagligvarubutiker kommer då tillsammans med apotek förväntas hålla verksamheten öppen. I ett sådant läge blir riskerna för personalen mycket stor och

företagen kan behöva kompenseras ekonomiskt eller med andra åtgärder för att kunna bedriva verksamheten på ett säkert sätt.

E-handel

SvDHs medlemmar har under året expanderat e-handelsverksamheten kraftigt. Trots det är det endast en liten del av varuflödet som kan hanteras via den kanalen. Dagligvaruhandeln kan i nuläget på inget sätt förse hela befolkningen med livsmedel via enbart e-handel. Eventuella restriktioner riktat mot dagligvaruhandeln måste ta det i beaktande.

Tillsyn

SvDH ser positivt på förslaget att länsstyrelserna ska ha tillsynsansvar enligt lagen. Vi har identifierat stor variation i hur kommunerna tolkar tillsynsansvaret i den offentliga kontrollen och det finns därför förutsättning att länsstyrelserna kan åstadkomma en mer likvärdig tillsyn i butik. Vi anser att en sådan ordning bör övervägas även för den normala tillsynen i livsmedelsbutiker. Det är även viktigt att den centrala myndigheten har mandat att utfärda tydliga riktlinjer/föreskrifter och att det finns en väl fungerande samordning mellan länsstyrelserna så att kontrollen blir likvärdig i hela landet.

Med vänliga hälsningar

Karin Brynell
VD

Martin Andersson
Näringspolitiskt ansvarig